

UVOD

Finansijsko tržište predstavlja (u širem smislu) transmisioni mehanizam za pozajmljivanje sredstava privrednih subjekata koji imaju viškove sredstava onima kojima ta sredstva nedostaju za određene poslovne aktivnosti. Proces se odvija kroz kupovinu hartija od vrednosti koje izdaju emitenti kojima su sredstva neophodna, ili kroz kreditno depozitni mehanizam finansijskih posrednika. Iz toga proizilazi i podela na tržište hartija od vrednosti i tržište koje se kreira kreditno-depozitnim mehanizmom.

Ključne kategorije finansijskog tržišta su finansijska aktiva (imovina) i tržište - kao mesto na kojem se ovom aktivom trguje. Finansijsku aktivu čine finansijski instrumenti, hartije od vrednosti koje emituju radi prikupljanja kapitala, i putem nje se transformišu fondovi od onih koji imaju viškove ka onima kojima trebaju sredstva da investiraju.

Finansijsko tržište (u užem smislu) vezano je za pojam tržišta hartija od vrednosti, čije su osnovne funkcije: davanje mogućnosti za prikupljanje kapitala, pospešivanje produktivne alokacije kapitala, omogućavanje stanovništvu da uveća svoju štednju investirajući preko ovog tržišta, omogućavanje uvida investitorima u mogućnosti zarađivanja na tržištu.

Uobičajena podela finansijskog tržišta je na tržište kapitala (capital market) i na novčano tržište (money market). Ova podela se vezuje za ročnost hartija od vrednosti, pa tako tržište kapitala čine finansijski instrumenti koji imaju rok dospeća preko jedne godine i vlasničke hartije, akcije, koje i nemaju dospeće.

Najznačajniji deo tržišta kapitala čini tržište na kome se trguje akcijama (stock market), odn. vlasničkim hartijama vezanim za akcionarski kapital izražen u akcijama.

Tržište kapitala u Srbiji tek se u skorije vreme pojavljuje, mada ima dugu tradiciju koja je bila prekinuta istorijskim okolnostima promene društveno ekonomskog sistema posle drugog svetskog rata, i ogleda se kroz trgovanje akcijama i dugoročnim obveznicama devizne štednje građana. Tako pokrenuto i probuđeno finansijsko tržište predstavlja dobru osnovu za dalju analizu i razradu.

AKCIJE

1. FUNKCIONISANJE TRŽIŠTA KAPITALA

Tržište kapitala spaja kompanije kojima nedostaju dugoročna sredstva za razvoj poslovne aktivnosti, sa investitorima koji imaju sredstva za investiranje, odnosno višak novčanih sredstava koja su uštedeli i koji bi želeli da plasiraju uz zaradu,

Da bi preduzeća mogla da se razvijaju, ostvaruju projekte, da bi ojačali svoj položaj na tržištu i samim tim ostvarili veći profit potreban im je novac. Kompanije dodatni kapital obezbeđuju bankarskim kreditima (u manje razvijenim privredama), ali i emitovanjem hartija od vrednosti (u razvijenijim zemljama). To se realizuje tako da se kompanija otvara prema javnosti i vrši se emisija i plasman njenih hartija od vrednosti kojima se može slobodno trgovati (izlazak u javnost). Na taj način kompanija faktički prodaje deo vlasništva svog biznisa kupcu akcija i tako zadovoljava finansijske potrebe prikupljanjem kapitala.

Da bi tržište kapitala u jednoj zemlji bilo uspešno i da bi efikasno funkcionisalo neophodno je: (prema kriterijumima koje primenjuje Evropska banka za obnovu i razvoj)

- razvijen regulatorni okvir usklađen sa principima Međunarodne organizacije komisija za hartije od vrednosti (IOSCO – International Organization of Securities Commissions) i zakonodavstvom Evropske Unije;
- izgrađene institucije (berza, nezavisni centralni registar sa dematerijalizacijom i efikasnom funkcijom depoa, kliringa i saldiranja, komisija za hartije od vrednosti, brokersko dilerske kuće, rejting organizacije;
- kritična masa emitovanih hartija od vrednosti privatnih firmi;
- zaštita prava manjinskih akcionara;
- pojava nebankarskih institucija kao što su investicioni fondovi, privatne osiguravajuće kuće, penzijski fondovi.

Sve ovo je preduslov uspeha ukupnog procesa transformacije u tržišnu privredu sa razvijenim finansijskim tržištem.

Kada kompanija odluči da postane otvoreno akcionarsko društvo, ona to u razvijenim privredama uglavnom radi posredstvom investicionih banaka (npr. Smith Barney, Morgan Stanley, Merrill Lynch...), odnosno investicionih dilera-garanta emisije. Njegov zadatak je da izvrši inicijalnu javnu ponudu akcija na tržištu, odnosno prvu emisiju akcija namenjenu kupovini u javnosti. Uloga investicione banke, dilera odnosno garanta emisije, jeste i da savetuje firmu o broju akcija koje će emitovati i njihovoj ceni.

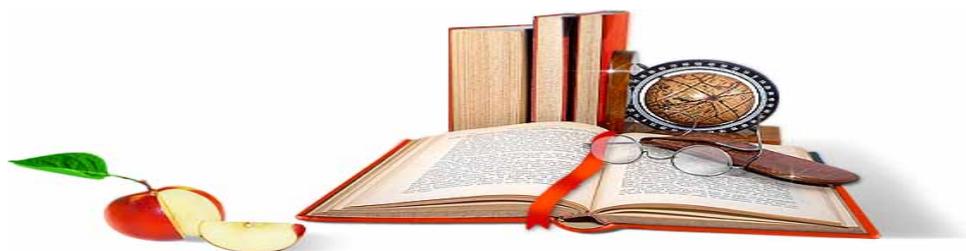
Investiranje u akcije podrazumeva razumevanje rizika, kao i veze rizika i visine potencijalne zarade. Profesija investicionih savetnika, u razvijenim ekonomijama, je razvijena i oni pomažu klijentima da investiraju. Neki klijenti preferiraju visokorizične investicije u želji da ostvare visoke zarade, dok drugi radije investiraju u sigurne hartije, ali uz manju mogućnost zarade.

Kada se investitor odluči da uloži novac u kupovinu akcija, jedne ili više kompanija, potreban mu je **broker** da bi nalog plasirao na berzu, i gde će biti uparena ponuda i tražnja. Tu obično postoje dve vrste brokera: **discaunt broker** koga će klijent izabrati ako sam donosi odluke o plasiranju svojih sredstava i **full broker** koji daje investicione savete, radi analize i publikuje izveštaje.

**---- OSTATAK TEKSTA NIJE PRIKAZAN. CEO RAD MOŽETE
PREUZETI NA SAJTU WWW.MATURSKI.NET ----**

**BESPLATNI GOTOVI SEMINARSKI, DIPLOMSKI I MATURSKI TEKST
RAZMENA LINKOVA - RAZMENA RADOVA
RADOVI IZ SVIH OBLASTI, POWERPOINT PREZENTACIJE I DRUGI EDUKATIVNI MATERIJALI.**

**WWW.SEMINARSKIRAD.ORG
WWW.MAGISTARSKI.COM
WWW.MATURSKIRADOVI.NET**

NA NAŠIM SAJTOVIMA MOŽETE PRONAĆI SVE, BILO DA JE TO **SEMINARSKI, DIPLOMSKI** ILI **MATURSKI** RAD, POWERPOINT PREZENTACIJA I DRUGI EDUKATIVNI MATERIJAL. ZA RAZLIKU OD OSTALIH MI VAM PRUŽAMO DA POGLEDATE SVAKI RAD, NJEGOV SADRŽAJ I PRVE TRI STRANE TAKO DA MOŽETE TAČNO DA ODABERETE ONO ŠTO VAM U POTPUNOSTI ODGOVARA. U BAZI SE NALAZE **GOTOVI SEMINARSKI, DIPLOMSKI I MATURSKI RADOVI** KOJE MOŽETE SKINUTI I UZ NJIHOVU POMOĆ NAPRAVITI JEDINSTVEN I UNIKATAN RAD. AKO U **BAZI** NE NAĐETE RAD KOJI VAM JE POTREBAN, U SVAKOM MOMENTU MOŽETE NARUČITI DA VAM SE IZRADI NOVI, UNIKATAN SEMINARSKI ILI NEKI DRUGI RAD NA LINKU **IZRADA RADOVA**. PITANJA I ODGOVORE MOŽETE DOBITI NA NAŠEM **FORUMU** ILI NA

maturskiradovi.net@gmail.com